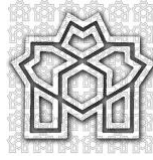


به نام آنکه جان را فکرت آموخت



دانشگاه علامه طباطبائی
دانشکده حقوق و علوم سیاسی

پایان نامه برای دریافت کارشناسی ارشد حقوق مالکیت فکری

حمایت از طب سنتی تحت نظام حقوق مالکیت فکری

استاد راهنما:

دکتر مهدی زاهدی

استاد مشاور:

دکتر حماد کاشانی

دانشجو:

سمیرا غلام دخت

نیمسال اول سال تحصیلی ۹۰-۸۹

برای رسیدن به تمام آرمان ها از دل امید متولد می-
شویم. باید برویم تا خورشید شدن فاصله ای نیست.

تقدیم به دو خورشید زندگیم، پدر و مادر عزیزم که بی تردید
هرچه دارم از آنها است.

سپاس و قدردانی

صمیمانه ترین مراتب قدردانی خود را بابت ریاست و اثره تقدیم می‌کنم به استادی خوش فکر، اندیشمند و دلسوز، جناب آقای دکتر زاهدی، استاد محترم راهنما که بی‌تردید تدوین این رساله مرهون الطاف ایشان بوده و تا همیشه به شاکردی در محضر این استاد بزرگوار خواهیم بالید،

هم چنین مراتب قدردانی خود را تقدیم میکنم به استادی فریخته و نکته سنج، جناب آقای دکتر کاشانی، استاد محترم مشاور، که در تهیه این رساله از علم ایشان بهره‌مندم،

و با سپاس فراوان از جناب آقای دکتر میر حسینی، استاد محترم داور، که مایه بسی افتخار است زحمات داور این رساله را بدر مالکیت فکری ایران پذیرا شده است.

چکیده

طب سنتی، میراثی گرانبها از حاصل اندیشه، ابتکار و خلاقیت هزاران هزار مردمانی است که در فراز و نشیب های تاریخ یک سرزمین تلاش کرده اند با بهره گیری از امکاناتی که طبیعت پیرامون در اختیار آنان نهاده، راهی برای حفظ سلامت و تندرستی خویش بیابند. امروزه مسأله حمایت از طب سنتی به عنوان دارایی فکری جوامع بومی و محلی موضوع مباحث گسترده‌ای در سطح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی بوده است. بند (ب) ماده (۲۷) اعلامیه جهانی حقوق بشر بیان می‌دارد: "هر کس حق دارد از حمایت منافع معنوی و مادی آثار علمی، فرهنگی یا هنری خود برخوردار شود." بنابراین اگر نظام کنونی مالکیت فکری در پی حمایت از دارایی های فکری جوامع غربی برآمده است، طب سنتی نیز که دارایی فکری مردمان جوامع بومی و محلی است، باید به نوعی در این نظام مورد حمایت قرار گیرد. موضوع این نوشتار حمایت از طب سنتی تحت نظام حقوق مالکیت فکری است. به عبارت دیگر در این نوشتار در پی آن هستیم تا جایگاهی برای حمایت از طب سنتی درون نظام مالکیت فکری ایجاد کنیم.

واژگان کلیدی: حقوق مالکیت فکری، طب سنتی، دانش سنتی، جوامع بومی و محلی، نظام خاص

فهرست اختصاری مطالب

فهرست علایم اختصاری.....	ز
چکیده.....	ش
مقدمه.....	ص
بخش اول: کلیات.....	۱
گفتار اول: حقوق مالکیت فکری.....	۳
گفتار دوم: دانش سنتی.....	۱۱
گفتار سوم: طب سنتی.....	۲۲
گفتار چهارم: حمایت از طب سنتی.....	۲۹
بخش دوم: حمایت از طب سنتی تحت نظام کنونی مالکیت فکری.....	۴۵
گفتار اول: حمایت از طب سنتی تحت نظام حقوق مالکیت ادبی و هنری.....	۴۷
گفتار دوم: حمایت از طب سنتی تحت نظام حق اختراع.....	۵۳
گفتار سوم: حمایت از طب سنتی تحت نظام نشانه‌های جغرافیایی.....	۶۲
گفتار چهارم: حمایت از طب سنتی تحت نظام علایم تجاری.....	۷۱
گفتار پنجم: حمایت از طب سنتی تحت نظام اسرار تجاری.....	۷۶
گفتار ششم: حمایت از طب سنتی تحت نظام رقابت ناجوانمردانه.....	۸۲
بخش سوم: حمایت از طب سنتی تحت نظام خاص.....	۸۶
گفتار اول: تلاش‌های بین‌المللی در خصوص حمایت از طب سنتی تحت نظام حقوق مالکیت فکری.....	۸۸
گفتار دوم: طراحی نظام خاص برای حمایت از طب سنتی.....	۱۰۲
نتیجه‌گیری و پیشنهادها.....	۱۲۵
فهرست منابع و مآخذ.....	۱۲۸

فهرست تفصیلی مطالب

ز	فهرست علایم اختصاری.....
ش	چکیده.....
ص	مقدمه.....
۱	بخش اول: کلیات.....
۲	مقدمه بخش اول.....
۳	گفتار اول: حقوق مالکیت فکری.....
۳	بند اول: مفهوم دارایی‌های فکری و حقوق ناشی از آن.....
۳	الف: مفهوم دارایی‌های فکری.....
۴	ب: حقوق ناشی از دارایی‌های فکری.....
۴	اول: حقوق مادی.....
۵	دوم: حقوق معنوی.....
۶	بند دوم: تاریخچه حقوق مالکیت فکری.....
۸	بند سوم: شاخه‌های حقوق مالکیت فکری.....
۸	الف: حقوق مالکیت صنعتی.....
۸	ب: کپی رایت.....
۹	بند چهارم: هدف نظام حقوق مالکیت فکری.....
۱۱	گفتار دوم: دانش سنتی.....
۱۲	بند اول: میراث.....
۱۲	بند دوم: نمودهای فولکلور.....
۱۳	بند سوم: دانش بومی.....

- بند چهارم: مفهوم دانش سنتی..... ۱۳
- بند پنجم: ویژگی‌های دانش سنتی..... ۱۳
- الف: این دانش غالباً خاص جامعه روستایی است..... ۱۳
- ب: از بطن محیط زیست یک قوم برخاسته است..... ۱۴
- پ: دامنه و قلمرو آن در تمامی حوزه‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی است..... ۱۴
- ت: از لحاظ معرفتی بهترین و سازگارترین شیوه‌ی بهره‌برداری و زندگی در محیط خاص است..... ۱۴
- ث: انتقال آن از نسلی به نسل دیگر از راه شفاهی و تجربی است..... ۱۴
- ج: زندگی بشری را برتر از دیگر عناصر جاندار و بی‌جان نمی‌داند، بلکه تمام اقسام حیات به هم وابسته‌اند. ۱۴
- چ: کل نگر بودن..... ۱۵
- ح: مبتنی بر تحولات زمانی یک ملت است..... ۱۵
- خ: دربرگیرنده ابداعات و خلاقیت‌های جوامع بومی و محلی است..... ۱۵
- د: به طور مشاع بوده و متعلق به فرد خاصی نیست..... ۱۵
- ذ: هدف از ایجاد آن نه کسب سود، بلکه تسهیل زندگی جوامع انسانی است..... ۱۶
- بند ششم: مقایسه میراث، نمودهای فولکلور، دانش بومی با دانش سنتی..... ۱۶
- بند هفتم: مفهوم سنتی در واژه دانش سنتی..... ۱۷
- بند هشتم: دارندگان یا صاحبان دانش سنتی..... ۱۸
- بند نهم: مشکلات دارندگان دانش سنتی..... ۱۸
- الف: عدم حمایت از دانش سنتی تحت نظام کنونی مالکیت فکری..... ۱۸
- ب: وقوع سرقت زیستی..... ۱۹
- پ: خطر از بین رفتن دانش سنتی..... ۲۰
- ت: عدم احترام به دانش سنتی (غیرعلمی دانستن آن)..... ۲۰

- ث: عدم وجود قوانین شفاف در رابطه با استفاده مناسب از دانش سنتی..... ۲۱
- ج: مسأله حمایت بین‌المللی از دانش سنتی..... ۲۱
- بند دهم: انتظارات و نیازهای دارندگان دانش سنتی از نظام حقوق مالکیت فکری..... ۲۱
- گفتار سوم: طب سنتی..... ۲۲
- بند اول: مفهوم طب سنتی..... ۲۳
- بند دوم: تاریخچه طب سنتی در ایران..... ۲۳
- بند سوم: شاخه‌های طب سنتی..... ۲۵
- الف: طب سنتی چین..... ۲۵
- ب: آیورودا..... ۲۶
- پ: طب یونانی..... ۲۶
- ت: طب سوزنی..... ۲۶
- ث: هومیوپاتی..... ۲۷
- ج: ماساژ درمانی..... ۲۷
- چ: رایحه درمانی..... ۲۷
- ح: کایروپراکتیک..... ۲۸
- خ: رفلکس درمانی..... ۲۸
- د: یوگا..... ۲۸
- بند چهارم: ویژگی‌های طب سنتی..... ۲۸
- گفتار چهارم: حمایت از طب سنتی..... ۲۹
- بند اول: مبانی نظری حمایت از طب سنتی..... ۲۹
- الف: مبانی فقهی..... ۲۹

اول: قاعده ید.....	۲۹
دوم: قاعده تسلیط.....	۳۱
سوم: قاعده صحت.....	۳۲
چهارم: قاعده سبق.....	۳۳
پنجم: قاعده لاضرر.....	۳۴
ششم: قاعده احترام مال مردم.....	۳۵
ب: مبانی فلسفی.....	۳۷
اول: نظریه اصالت منفعت.....	۳۷
دوم: نظریه کارمالکیت.....	۳۸
سوم: نظریه قرارداد اجتماعی.....	۳۹
بند دوم: انواع حمایت.....	۳۹
الف: حمایت مثبت.....	۳۹
ب: حمایت تدافعی.....	۳۹
بند سوم: اهمیت حمایت از طب سنتی.....	۴۰
بند چهارم: ضرورت حمایت از طب سنتی.....	۴۰
الف: زردچوبه.....	۴۲
ب: نیم.....	۴۲
جمع‌بندی بخش اول.....	۴۳
بخش دوم: حمایت از طب سنتی تحت نظام کنونی حقوق مالکیت فکری.....	۴۵
مقدمه بخش دوم.....	۴۶
گفتار اول: حمایت از طب سنتی تحت نظام حقوق مالکیت ادبی و هنری.....	۴۷

بند اول: نظام حقوق مالکیت ادبی و هنری.....	۴۷
الف: مفهوم نظام حقوق مالکیت ادبی و هنری.....	۴۷
ب: شروط حمایت از آثار ادبی و هنری.....	۴۷
اول: اصالت.....	۴۷
دوم: نمود عینی.....	۴۷
پ: حقوق ناشی از نظام مالکیت ادبی و هنری.....	۴۸
اول: حقوق مادی.....	۴۸
دوم: حقوق معنوی.....	۴۹
بند دوم: ناسازگاری ماهیت طب سنتی با نظام حقوق مالکیت ادبی و هنری.....	۴۹
گفتار دوم: حمایت از طب سنتی تحت نظام حق اختراع.....	۵۳
بند اول: نظام حق اختراع.....	۵۳
الف: مفهوم اختراع.....	۵۴
ب: مفهوم حق اختراع.....	۵۴
پ: شروط حمایت از اختراعات.....	۵۵
اول: جدید بودن.....	۵۵
دوم: گام ابتکاری.....	۵۶
سوم: کاربرد صنعتی.....	۵۶
ت: حقوق ناشی از نظام حق اختراع.....	۵۶
بند دوم: معایب حمایت از طب سنتی تحت نظام حق اختراع.....	۵۷
گفتار سوم: حمایت از طب سنتی تحت نظام نشانه‌های جغرافیایی.....	۶۲
بند اول: نظام نشانه‌های جغرافیایی.....	۶۳

۶۳	الف: مفهوم نشانه‌های جغرافیایی.....
۶۴	ب: شروط حمایت از نشانه‌های جغرافیایی.....
۶۴	پ: اسامی مبدأ.....
۶۴	ت: نشانه منبع.....
۶۵	ث: مفهوم حمایت در نظام نشانه‌های جغرافیایی.....
۶۵	بند دوم: مزایا و معایب حمایت از طب سنتی تحت نظام نشانه‌های جغرافیایی.....
۶۶	الف: مزایای حمایت از طب سنتی تحت نظام نشانه‌های جغرافیایی.....
۶۷	ب: معایب حمایت از طب سنتی تحت نظام نشانه‌های جغرافیایی.....
۷۱	گفتار چهارم: حمایت از طب سنتی تحت نظام علائم تجاری.....
۷۱	بند اول: نظام علائم تجاری.....
۷۱	الف: مفهوم علامت تجاری.....
۷۳	ب: انواع علامت.....
۷۳	اول: علامت جمعی.....
۷۳	دوم: علامت تأییدی یا تضمینی.....
۷۳	پ: حقوق ناشی از علائم تجاری.....
۷۴	بند دوم: مزایا و معایب حمایت از طب سنتی تحت نظام علائم تجاری.....
۷۴	الف: مزایای حمایت از طب سنتی تحت نظام علائم تجاری.....
۷۵	ب: معایب حمایت از طب سنتی تحت نظام علائم تجاری.....
۷۶	گفتار پنجم: حمایت از طب سنتی تحت نظام اسرار تجاری.....
۷۶	بند اول: نظام اسرار تجاری.....
۷۶	الف: مفهوم اسرار تجاری.....

- ب: شروط حمایت از اسرار تجاری ۷۷
- پ: حقوق ناشی از نظام اسرار تجاری ۷۷
- بند دوم: مزایا و معایب حمایت از طب سنتی تحت نظام اسرار تجاری ۷۹
- الف: مزایای حمایت از طب سنتی تحت نظام اسرار تجاری ۷۹
- ب: معایب حمایت از طب سنتی تحت نظام اسرار تجاری ۸۰
- گفتار ششم: حمایت از طب سنتی تحت نظام رقابت مکارانه ۸۲
- بند اول: نظام رقابت مکارانه ۸۲
- بند دوم: مزایا و معایب حمایت از طب سنتی تحت نظام رقابت مکارانه ۸۳
- الف: مزایای حمایت از طب سنتی تحت نظام رقابت مکارانه ۸۳
- ب: معایب حمایت از طب سنتی تحت نظام رقابت مکارانه ۸۴
- جمع‌بندی بخش دوم ۸۴
- بخش سوم: حمایت از طب سنتی تحت نظام خاص ۸۶
- مقدمه بخش سوم ۸۷
- گفتار اول: تلاش‌های بین‌المللی در خصوص حمایت از طب سنتی تحت نظام حقوق مالکیت فکری ۸۸
- بند اول: کنوانسیون ۱۶۹ سازمان جهانی کار ۸۸
- بند دوم: کنفرانس سازمان ملل در خصوص محیط زیست و توسعه ۸۹
- الف: بخش ۲۶ دستور جلسه ۲۱ ۹۰
- ب: بیانیه ریو ۹۱
- پ: کنوانسیون تنوع زیستی ۹۱
- بند سوم: بیانیه سازمان ملل متحد در خصوص حقوق مردم بومی ۹۶
- بند چهارم: واپیو ۹۷

- الف: مقررات نمونه برای قانونگذاری ملی در خصوص حمایت از نموده‌های فولکلور در مقابل بهره‌برداری غیرقانونی و دیگر اقدامات مضر..... ۹۷
- ب: تشکیل گروه‌های حقیقت‌یاب..... ۹۸
- پ: ایجاد کمیته بین‌الدولی مالکیت فکری، منابع ژنتیک، دانش سنتی و فولکلور..... ۹۸
- بند پنجم: سازمان تجارت جهانی..... ۹۹
- بند ششم: سازمان بهداشت جهانی..... ۱۰۱
- گفتار دوم: طراحی نظام خاص برای حمایت از طب سنتی..... ۱۰۲
- بند اول: مفهوم نظام خاص..... ۱۰۳
- بند دوم: طرح نظام خاص حمایت از طب سنتی در سطح ملی..... ۱۰۴
- الف: هدف حمایت..... ۱۰۴
- اول: حفاظت..... ۱۰۵
- دوم: حمایت حقوقی..... ۱۰۷
- ۱- حمایت تدافعی..... ۱۰۷
- ۱-۱- ایجاد بایگانی یا پایگاه داده از طب سنتی..... ۱۰۸
- ۱-۱-۱- رضایت قبلی آگاهانه..... ۱۰۸
- ۱-۱-۲- حق دسترسی..... ۱۰۹
- ۱-۱-۳- پرداخت حق الزحمه و تسهیم منافع..... ۱۰۹
- ۱-۱-۴- محتوای افشا..... ۱۱۰
- ۱-۲- افشای منشأ منابع ژنتیک و طب سنتی مربوط..... ۱۱۱
- ۲- حمایت مثبت..... ۱۱۱
- ۱-۲- شناسایی حق مالکیت برای دارندگان طب سنتی..... ۱۱۱

۱۱۲	۲-۲- نظام مسئولیت مدنی.....
۱۱۳	ب: موضوع مورد حمایت.....
۱۱۳	پ: معیارهای حمایت.....
۱۱۵	ت: تشریفات حمایت.....
۱۱۵	ث: صاحبان حق.....
۱۱۶	ج: مستثنیات حقوق اعطایی.....
۱۱۶	چ: ضمانت اجرا.....
۱۱۷	ح: انعقاد قرارداد.....
۱۱۸	خ: انقضای حقوق.....
۱۱۸	بند سوم: طرح نظام خاص حمایتی در سطح بین‌المللی.....
۱۲۳	جمع‌بندی بخش سوم.....
۱۲۵	نتیجه‌گیری و پیشنهادها.....
۱۲۸	فهرست منابع و مآخذ.....

فهرست علایم اختصاری

- ABS (access and benefit-sharing)
- CBD (convention on biological diversity)
- CIEL (center for international environmental law)
- CIPR (commission on intellectual property rights)
- CSIR (council of scientific and industrial research)
- DTI (department trade and industry)
- EPO (European patent office)
- FAO (food and agriculture organization of the united nations)
- ICG (intergovernmental committee on intellectual property and genetic resources, traditional knowledge and folklore of wipo)
- IK (indigenous knowledge)
- ILO (international labour organization)
- IP (intellectual property)
- IPRs (intellectual property rights)
- NGOs (non-governmental organization)
- PIC (prior informed consent)
- TCM (traditional Chinese medicine)
- TK (traditional knowledge)
- TKDL (traditional knowledge digital library)
- Trips (agreement of trade related aspects of intellectual property rights)
- Trm (traditional medicine)
- UN (united nations)

UNCED (united nations conference on environment and development)

UNCTAD (united nations conference on trade and development)

USPTO (united states patent and trademark office)

UPOV (united protection of varieties)

WCED (world committee on environment and development)

WHO (world health organization)

WIPO (world intellectual property organization)

WTO (world trade organization)

مقدمه

نظام حقوق مالکیت فکری برآیند سیر تاریخی پیشرفت تمدن است که در پاسخ به نیاز زمانه در ضرورت حمایت از دارایی های فکری پا به عرصه وجود گذاشت. اگر چه نیروی تفکر و تعقل ذاتی وجود انسان بوده و بشر از نخستین روزگاری که قدم به جهان هستی نهاد در تلاش بوده تا با بهره گیری از نیروی فکر و اندیشه خویش بر مشکلات فایق آمده و راهی برای بقا و زیستن و تسهیل زندگی بیابد، اما با وقوع انقلاب صنعتی بود که مفهوم دارایی های فکری در کنار مفهوم داراییهای عینی شکل گرفت و ضرورت حمایت حقوقی از صاحبان اندیشه بیش از پیش احساس شد.

انقلاب صنعتی سرآغازی برای پیشرفت و مدرنیته بود، اما افسوس که این آغاز با تلاش برای امحای مظاهر زندگی سنتی و از جمله طب سنتی همراه بود. این آغاز، پایان دانشی بود که با عنوان طب سنتی تبلور آمیزه- ای از عناصر طبیعت خدادادی و تلاش های فکری بشر در پیچ و خم های تاریخ در جستجوی یافتن چاره های برای حفظ سلامت و درمان بیماری ها محسوب می شد.

سالیان متمادی طب سنتی به عنوان دانشی در نظر گرفته می شد که در تقابل با طب مدرن که وامدار تمدن غربی است درمانده و بعضاً در برخی زمینه ها غیرعلمی و حتی خرافی به حساب می آمد. گویی صنعتی

شدن و مدرنیته همراه با انهدام مظاهر زندگی سنتی پاسخی برای تمام رنج‌ها و دردهای بشری بود. اما گذر زمان روی دیگر جهان مدرن را نمایان ساخت.

امحای هزاران هزار گونه گیاهی و جانوری، آلودگی آب‌ها، آلودگی هوا، بروز بیماری‌های لاعلاجی چون سرطان و ام‌اس، افزایش بیماری‌های قلبی، سکت، بیماری‌های روحی و روانی، همه و همه ارمغان مدرنیته برای بشر معاصر بود. به تدریج آثار منفی داروهای شیمیایی بر بدن انسان آشکار گشت و ناتوانی طب نوین در درمان بسیاری از بیماری‌ها به اثبات رسید و این بار بشر مایوس از صنعتی شدن و مدرنیته به سوی آنچه سال‌ها در امحای آن کوشیده بود، بازگشت.

بازگشت به گذشته به دو دلیل **ضرورت حمایت حقوقی از طب سنتی** را آشکار کرد، اول اینکه بشر باید تلاش می‌کرد آنچه را که سال‌ها در راه امحای آن گام برداشته بود، محافظت کند. دوم اینکه به دنبال بازشناسی ارزش و اهمیت دانش سنتی در حفظ بقا و سلامت بشر و محیط زیست وی سرقت‌های زیستی متعددی به وقوع پیوست که موجبات تضییع حقوق جوامع بومی و محلی را نسبت به دارایی‌های فکری ایشان به وجود آورد.

باید توجه داشت **طب سنتی از جهات گوناگونی حایز اهمیت است**؛ اول اینکه بسیاری از مردمان کشورهای در حال توسعه به دلیل هزینه‌های گزاف داروهای مدرن برای برآوردن نیازهای بهداشتی و درمانی خود به طب سنتی وابسته‌اند. هم‌چنین کاشت و فروش داروهای گیاهی نیز منبع درآمد مهمی برای این مردمان محسوب می‌شود. وقوع سرقت زیستی و اکتساب حقوق مالکیت فکری نسبت به منابع ژنتیک و طب سنتی دسترسی جوامع بومی و محلی را به این منبع مهم درآمد و تأمین دارو محدود می‌کند. از سوی دیگر با آشکار شدن آثار منفی داروهای شیمیایی بر بدن انسان و به اثبات رسیدن ناتوانی طب نوین در درمان بسیاری از بیماری‌ها، اولاً اقبال به طب سنتی در کشورهای توسعه یافته نیز رو به گسترش است، ثانیاً طب سنتی منبعی الهام‌بخش برای ابداع داروهای نوین است و عدم حمایت حقوقی از آن انگیزه حفاظت، افشا و توسعه آن را در جوامع بومی و محلی از بین می‌برد.

به عقیده مردمان این جوامع نظام کنونی مالکیت فکری نه تنها در راستای حمایت از دارایی‌های فکری جوامع بومی و محلی نبوده، بلکه بعضاً اکتساب غیرقانونی آن را نیز تسهیل می‌کند. در حالی که اگر نظام مالکیت فکری با هدف حمایت از اندیشه‌های بشری و صاحبان آن وارد عرصه حقوق شده، همانگونه که دارایی‌های فکری جوامع غربی را تحت حمایت خویش قرار داده، باید جایگاهی نیز برای حمایت از دارایی‌های فکری جوامع بومی و محلی در نظر بگیرد. در تأیید این دیدگاه می‌توان به اعلامیه جهانی حقوق بشر تمسک جست که در ماده (۱) بیان می‌دارد: تمامی افراد بشر از لحاظ حیثیت و حقوق با هم برابرند و طبق بند (ب) ماده (۲۷) این اعلامیه، "هر کس حق دارد از حمایت منافع معنوی و مادی آثار علمی، فرهنگی و هنری خود برخوردار شود."

بنابراین اگر نظام مالکیت فکری ثمره فکر و اندیشه یک نفر را ارج می‌نهد، نباید حاصل ابتکار و خلاقیت هزاران هزار مردمان یک سرزمین را به دیده اغماض بنگرد. بی شک وجدان بیدار و عقل سلیم نیز چنین بی‌عدالتی را بر نمی‌تابد.

آنگونه که از اسناد، مدارک و شواهد برمی‌آید سرزمین پهناور ایران نیز یکی از غنی‌ترین کشورها در زمینه طب سنتی و منابع ژنتیک محسوب می‌شود. طبق بررسی‌های تاریخی انجام شده تاریخچه طب از زمانی حدود ۸ هزار سال پیش از میلاد مسیح و از شکارچیان ایران باستان آغاز می‌شود که با انتقال به هند شالوده مکتب آیورودا و با ورود به یونان مبنای طب عربی، یونانی می‌گردد. این کشور در حال حاضر وارث بیش از هفده هزار جلد کتاب در زمینه طب سنتی بوده و با برخورداری از ۱۱ اقلیم آب و هوایی از ۱۳ اقلیم آب و هوایی جهان، دارای ۱۸۰۰ گونه گیاهان دارویی است که این میزان در کل اروپا به ۸۰۰ گونه می‌رسد.

بنابراین مسایل مذکور در فوق ما را بر آن داشت تا موضوع این نوشتار را به **حمایت از طب سنتی تحت نظام حقوق مالیکت فکری** اختصاص دهیم. به عبارت دیگر در این پژوهش برآنیم تا به بررسی امکان حمایت از طب سنتی به عنوان یکی از مصادیق نوین مالکیت فکری تحت این نظام است.